

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 138/2015
24.09.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, као председника већа, судије Гордане Ајншпилер-Поповић и судије Браниславе Апостоловић, као чланова већа, у правној ствари тужиоца Агенција за приватизацију из Београда, ул.Теразије бр. 23, кога заступа В.М., адвокат из Б., ул...., против туженог К. п. л. који чине V. М. д.о.о. из Б., ул...., V. I. д.о.о. из Б., ул. ... и ООО К. S.I.M. 35312 К.-2 ул...., Р.о.У., кога заступа З.В., адвокат из Б., ул. ... и Д.Г., адвокат из Б., ул...., у поступку по ревизији тужиоца против пресуде Привредног апелационог суда Пж 2376/14 од 14.01.2015.године, на седници већа одржаној дана 24.09.2015.године, доноси:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија Агенције за приватизацију Републике Србије, изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 2376/14 од 14.01.2015.године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду одбијен је захтев тужиоца да се тужени К. п. л. кога чине V. М. д.о.о. из Б., V. I. д.о.о. из Б. и ООО К. S.I.M.“ 35312 К.-2, Р.о.У. обавезу да тужиоцу исплате на име уговорене накнаде материјалне штете износ од 525.000 евра са каматом у висини стопе Централне европске банке поче вод 20.08.2013.године до исплате, као неоснован. Тужени је обавезан да накнади парничне трошкове тужиоцу у износу од 380.325,00 динара, а решењем о исправци обавезан је тужилац да туженом накнади наведене трошкове.

Привредни апелациони суд је у поступку по жалби тужиоца, пресудом Пж 2376/14 од 14.01.2015.године одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио пресуду Привредног суда у Београду, исправљену решењем истог суда 2П 6392/13 од 06.02.2014.године.

Против другостепене пресуде тужилац-Агенција за приватизацију Републике Србије је изјавила благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао ревизијом побијану другостепену пресуду на начин прописан чланом 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 од 28.09.2011.године који је ступио на снагу 01.02.102.године и „Службени гласник РС“ бр. 55/14) и одлучио као у изреци ревизијске пресуде из следећих разлога.

Ревизија тужиоца није основана.

Ревизијом побијана пресуда није захваћена битним повредама из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на које се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац и тужени су 28.09.2009.године закључили уговор о продаји друштвеног капитала А.Д. Е. И.е.А. у реструктурирању путем јавног тендера. Уговор је оверен пред Првим општинским судом у Београду под 2Ов1 217/09 од 28.09.2009.године. Наведени уговор раскинут је по обавештењу о раскиду 1970/02-2604 од 26.04.2013.године с обзиром да тужени ни по обавештењу и допису тужиоца од 12.03.2013.године није доставио доказе о извршењу уговорних обавеза у накнадно остављеном року. Тужилац је туженом уз обавештење број 1970/02-2604-1 доставио и обавештење о обавези плаћања уговорне казне на основу члана 8. тачка 4. Уговора о продаји друштвеног капитала субјекта приватизације. Првостепени суд је утврдио да тужени није испунио обавезе преузете уговором о продаји друштвеног капитала што је и довело до раскида уговора између уговорних страна, а по ком раскиду тужилац и потражује износ од 525.000,00 евра на име уговорне казне предвиђене за неизвршење уговорних обавеза. Првостепени суд је заузео становиште да је раскидом уговором о продаји друштвеног капитала који је извршен обавештењем тужиоца престала и обавеза туженог на исплату уговорне казне с обзиром да је иста акцесорне природе.

Другостепени суд је у поступку по жалби прихватио становиште и правне разлоге дате у првостепеног суда.

Ревизијски суд на основу утврђеног чињеничног стања закључује да су нижестепени судови правилно одлучили када су одбили тужбени захтев тужиоца и за своје одлучивање дали ваљане правне и чињеничне разлоге које прихвата и ревизијски суд.

Одредбом члана 271. став 1. Закона о облигационим односима је одређено да уговорне стране могу одредити висину казне по свом нахођењу у једном укупном износу, у проценту или за сваки дан задоцњења или на који други начин, а ставом 2. истог члана да она мора бити уговорена у форми прописаној за уговор из ког је настала обавеза на чије се испуњење односи. Чланом 270. став 1. Закона о облигационим односима предвиђено је да поверилац и дужник могу уговорити да ће дужник платити повериоцу одређени новчани износ или прибавити неку другу материјалну корист ако не испуни своју обавезу или ако задоцни са њеним испуњењем (уговорна казна). Према члану 273. став 1. Закона о облигационим односима када је казна уговорена за случај неиспуњења обавезе поверилац може захтевати или испуњење обавезе или уговорну казну. Према другом ставу истог

члана поверилац губи право да захтева испуњење обавезе ако је затражио исплату уговорне казне.

Према одредбама члана 272. став 1. Закона о облигационим односима споразум о уговорној казни дели правну судбину обавезе на чије се обезбеђење он односи.

У конкретном случају у складу са овлашћењима из закона, странке су при закључењу уговора о продаји друштвеног капитала уговориле, уговорну казну за случај неиспуњења. Раскидом наведеног уговора због неиспуњења, а у смислу члана 41. Закона о приватизацији престале су све обавезе по цитираном уговору па тиме сходно члану 272. став 1. Закона о облигационим односима и споразум о уговорној казни који дели правну судбину обавезе на чије обезбеђење се односи.

Стога правилно закључују првостепени судови да се по раскиду уговора о продаји друштвеног капитала тужилац који је уговор раскинуо не може позивати на право на наплату уговорне казне, јер је престала обавеза из уговора, а тиме и обавеза исплате уговорне казне. Тужилац није тражио извршење уговора, већ је уговор раскинуо, а у том случају имајући у виду акцесорност уговорне казне, односно да споразум о уговорној казни дели судбину обавезе на чије се обезбеђење односи, произилази да се уговорна казна не може активирати, односно да тужилац не може тражити исплату по наведеном основу након раскида уговора.

Нису основани наводи ревизије према којима се тужилац позива да се ради о накнади штете коју странка има права да тражи и у случају раскида уговора, јер је у конкретном случају потраживање засновано управо на одредбама о уговорној казни и у споразуму о уговорној казни и предвиђеној висини, па је тако и опредељен и постављен тужбени захтев. Дакле, не ради се о захтеву за накнаду штете која је настала као последица раскида уговора по члану 132. Закона о облигационим односима, а која би припадала тужиоцу као оштећеној страни. Такву би штету тужилац међутим морао доказати по основу и висини, и износ исте се не би могао унапред уговорати.

Из наведених разлога, а на основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија,
Бранко Станић,с.р.**